

DU er viktigere enn DU tror

Etterforskning av alvorlig vold mot barn

Utdanningsforbundet Buskerud

Sundvollen, mandag 18. september 2023

Kåre Svang

Etterforskningsleder

Fagspesialist alvorlig vold mot barn

Barnevoldsavsnittet

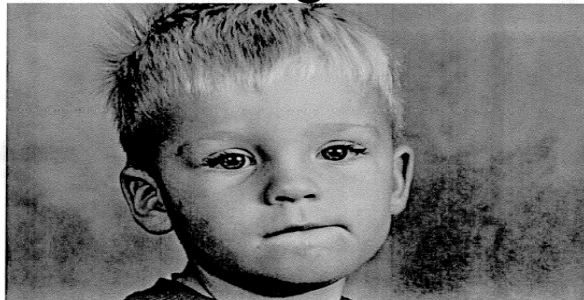
Kripos

Aftenposten

Publisert: 04.02.10 kl. 23:36 - Abbonere på Aftenposten? Ring 05040 eller gå inn på kundeservice.aftenposten.no

De vanskelige bevisene

Christoffer Gjerstad Kihle døde åtte år gammel i februar 2005 fordi steteren mishandlet ham på det groveste. Christoffer-saken ble henlagt før Riksadvokaten beordret tiltale. FOTO: JAN TOMAS ESPEDAL

RIKSADVOKAT TOR-AKSEL BUSCH

Oppdatert: 04.02.10 kl. 23:37 Publisert: 04.02.10 kl. 23:36

Det er viktig at det ikke skapes et inntrykk av at barn er nærmest rettsløse.

Tor-Aksel Busch,
riksadvokat.

Lite er viktigere enn å beskytte barn mot mishandling og vold, ikke minst når den skjer i «de lukkede rom». Etterforskning og straff er et av flere virkemiddel for å bedre barns vern. Ved Riksadvokatembetet har vi de senere år intensivert vårt engasjement for å styrke politiets og påtalemyndighetens innsats på dette området.

Jeg lar de konkrete sakene ligge i denne sammenheng, men nevner at vi her ved kontoret har gått tungt inn i behandlingen av enkeltsaker for å sikre en best mulig behandling, og for på den måten å bidra til kompetanseoppbygging. Vi har også arbeidet generelt for å bedre etterforskningen og den påtalemessige behandling. Mye er gjort, men det er utvilsomt fortsatt en vei å gå.

<http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/article3502270.ece?service=print>

05.02.2010

2005

Christoffer (8)

Mange merker -
alltid taus

Alle tenkte noe -
ingen gjorde noe

2021

Arthur (6)

«Ingen er glad i
meg -
Ingen vil gi meg
mat»

130 merker på
kroppen

Etterforskningsplikt (RA rundskriv 2/2011)

Barn og unge under 18 år

- «Når barn under 18 år dør plutselig og uventet **skal** politiet innlede etterforskning»
- Etterforskningsplikten gjelder **ikke** dersom det er **åpenbart** at dødsfallet **ikke** skyldes en straffbar handling

Riksadvokaten

(RA mål- og prioriteringsskriv 1/2022 – fra 2015 til ?)

«Saker om alvorlig vold mot små barn er krevende både å etterforske og påtaleavgjøre, og må behandles med **særlig grundighet**».

«Den viktige **initialfasen** må gis nødvendig prioritet».

«**Alle muligheter** for avklaring av årsaks- og ansvarsforhold skal som hovedregel være utprøvd før en slik sak kan henlegges».

Innmeldte saker til Kripos i tidsrommet 2017 – 2022

DISTRIKT/SAKER	2022	2021	2020	2019	2018	2017	TOTALT
AGDER	7	4	6	2	1	1	21
FINNMARK	0	2	0	1	1	0	4
INNLANDET	2	2	2	3	1	3	13
MØRE OG ROMSDAL	1	3	4	1	0	0	9
NORDLAND	1	0	2	4	5	2	14
OSLO	8	4	7	1	4	2	26
SØR-VEST	1	6	4	2	3	1	17
SØR-ØST	4	7	5	7	5	7	35
TROMS	0	2	0	2	3	1	8
TRØNDELAG	6	3	8	1	1	4	23
VEST	4	3	5	9	1	9	31
ØST	4	3	10	6	6	4	33
SAKER KRIPOS	38	39	53	39	31	34	234

Innmeldte saker til Kripos i tidsrommet 2018 – 2022

BARNETS ALDER	2022	2021	2020	2019	2018	TOTALT
0 – 2 MND.	7	8	12	8	10	45
3 – 6 MND.	7	9	7	5	9	37
7 – 12 MND.	7	9	8	9	3	36
(INNTIL 12 MND)	(21)	(26)	(27)	(22)	(22)	(118)
13 – 26 MND.	5	6	11	7	2	31
ELDRE ENN 24 MND.	12	8	15	10	8	53
TOTALT	38	40	53	39	32	202

(Gutter: 23, jenter: 15)

Naivitet = Samfunnsproblem

«ved å kvitte **oss** med naiviteten er vi med på å øke barns trygghet»

«helsestasjoner og helsesykepleiere er noen av de viktigste bidragsyterne både når det gjelder forebygging og det å avdekke overgrep»

Aftenposten okt. 2014

Vi må fjerne naiviteten om at foreldre ikke skader egne barn

Naiviteten må ta slutt - alvorlig vold mot barn skjer oftere enn vi kan tro

Vi kan ikke akseptere at personer i sentrale offentlige instanser lukker ører, synes og tanker om at vold mot barn forekommer.

Debatt **Kåre Svang** etterforskningsleder, Kripos
Oppdatert: 21. okt. 2014 10:46

f Utdel Twitter Facebook E-post Legg til i bokmerket

Kåre Svang har jobbet med mishandling og alvorlig vold mot barn siden 1995. Han plukker alle landets politidistrikter i disse sakene når de anmelder Kripos om bistand.

Hvorfor blir samfunnet så overrasket hver gang det avsløres saker som omhandler alvorlig vold mot barn? Liker vi ikke å høre om det, eller tror vi ikke at det skjer?

De siste ukene har vært interessant å følge i mediene, også fordi jeg selv har vært involvert i reportasjer om temaet. Debatten har vært preget av et stort samfunnsengasjement med mange og sterke ytringer.

Det som er gjentakende, er at folk blir overrasket – og stiller seg nærmest uforsikende til at spedbarn utsettes for alvorlig vold i hjemmet. Denne naiviteten, som jeg velger å kalle det, finnes overalt i samfunnet – blant politfolk, helsepersonell og andre som jobber med barn.

Vi kan virkelig ikke tro at mishandling og grov vold mot barn skjer.

Naiviteten er også en av de største utfordringene i politiets etterforskning. Samfunnet har mye lettere for å tro at voksne kan drepe hverandre enn at en mor, far eller en annen omsorgsperson kan utøve vold og i verste fall ta livet av eget barn.

Kåre Svang, KRIPOS: privat

41 MEST LEST MENINGSR

- 4000 Lege skriver: Et barn døde forgjeves, fordi foreldrene...
- 4001 Kronikk av Helge Lurås: Problemet er ikke bare religiø...
- 2940 Tegnehannen: Jeg trodde lærervet ville bli en fest
- 2215 «Branjen» blir applaudert av Nico & Vinz velger nært...
- 1414 Retten til å bli krenket er en umistelig rett

41 MEST KOMMENTERT BISTE DØRN

- 2090 Hold gruvevillet unna isaksetordene (5)
- 0411 Byv av ti nystartede bedrifter på dukken (6)
- 0407 Barn blir ledd av, truet, spyttet på, overført til seg...
- 0556 Norge på toppplate over beste land å drive bedrift...
- 0701 Storsalen og Hegnar vi kjøpe hurtigruten (7)
- 0448 Forsker: - I fremtiden vil alle hus være grå (22)

«Skal ha klapset barna i fem år»

Titusenvis av mennesker har demonstrert verden over mot det de mener var en urimelig inngripen i en barnevernssak i Sogn og Fjordane.

I november i fjor (2015) grep barnevernet inn mot en norsk-rumensk familie og tok barna fra dem. Samtidig ble foreldrene siktet for oppdragervold.

Vårt Land, 15 aug. '16

April 2016:

Demonstrasjoner i
63 byer i 20 land

**Vold mot barn eller "oppdragervold"?
Hvor går eventuelt grensen?**

Gutten i leiligheten

☐ **Opplæringsloven**

- ☐ Barn har krav, rett og plikt på opplæring
- ☐ Grunnskoleopplæring av barna er foreldrenes ansvar
- ☐ Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn som ikke går på skole

Svikt og Svik

Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt

Barnevoldsutvalget 2015-2017

13. November 2015 – 22. juni 2017
Regjeringsoppnevnt utvalg

Noen av utvalgets funn:

- **Manglende forståelse** for årsaker til symptomer, atferds uttrykk og bekymringstegn
- **Melde- og avvergingsplikt** ble ikke overholdt
- **Mangelfullt undersøkelsesgrunnlag** for vurdering og beslutning
- **For lang behandlingstid** i tjenestene
- **Dårlig dokumentasjon**, journalføring og evaluering
- **Svikt i samarbeidet** mellom tjenester

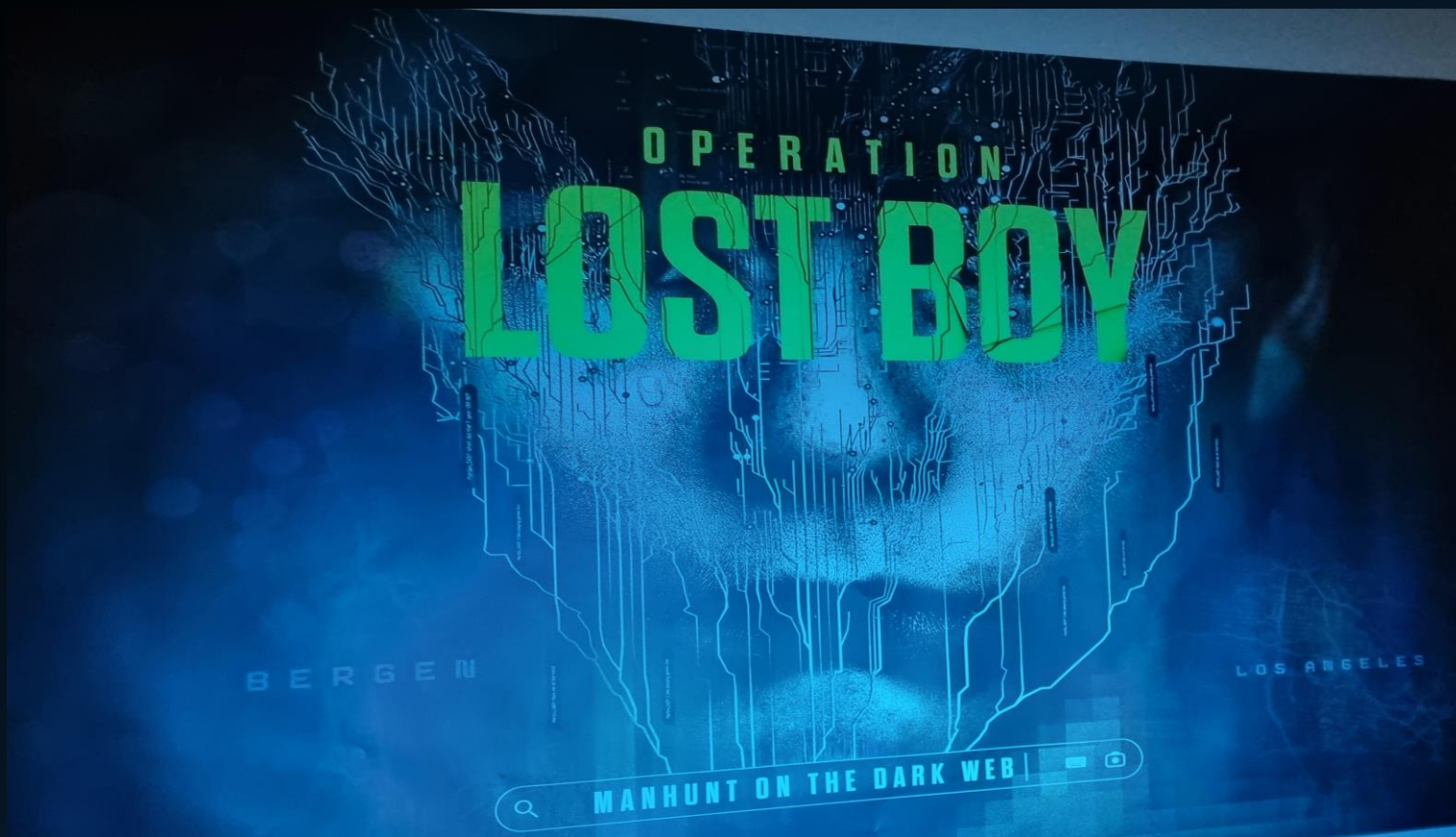
Utvalget vil derfor foreslå ØKT...

- **Forskning** og **kunnskap** om vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt mot barn på en systematisk måte.
- **Kunnskap** hos barn og voksne om vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt og konsekvenser av dette må heves.
- Øvrige forslag nevnes, kap. 7.

POLITIET
KRIPOS

Takk for oppmerksomheten

Kontaktinfo

kare.svang@politiet.no

Tlf. 92 43 57 37